

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY
obowiązujący w Szkole Podstawowej nr 3 w Rogoźnie
od dnia 1 września 2012 r.

System oceniania opracowano na podstawie:

- **Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania zawartego w Statucie Szkoły**
- **Realizowanego w szkole programu bloku „Przyroda” dla klas IV-VI szkoły podstawowej - DKW - 4014 - 165/99**
- **Realizowanego w szkole programu nauczania przyrody w klasach IV-VI szkoły podstawowej „Tajemnice przyrody”**
- **Podręczników do nauczania przyrody w klasach 4 – 6 wyd. Nowa Era - Tajemnice przyrody**

I. Kontrakt między nauczycielem i uczniem.

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości, z uwzględnieniem jego możliwości intelektualnych (nauczyciel ma obowiązek uwzględnić wskazówki pedagoga i psychologa szkolnego oraz zalecenia dotyczące wymagań edukacyjnych określone w opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej).
2. Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są dla ucznia obowiązkowe.
3. Prace pisemne (testy i sprawdziany z działu) są zapowiadane i uzgadniane z uczniami z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wraz z podaniem zakresu sprawdzanej wiedzy.
4. Kartkówki i krótkie sprawdziany obejmujące materiał z jednej do trzech lekcji nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane.
5. Uczeń nieobecny na pracy pisemnej z powodu dłuższej nieobecności np. choroby ma obowiązek napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż w ciągu dwóch tygodni).
6. Uczniowi, który notorycznie unika zapowiedzianych prac pisemnych lub nie usprawiedliwi (zaraz po przyjściu do szkoły) jednodniowej nieobecności w dniu pracy pisemnej, nauczyciel ma prawo zlecić pisanie pracy zaraz w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły lub w dowolnie ustalonym przez siebie terminie.
7. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych w czasie obecności ucznia w szkole).
8. Uczeń w ciągu półroczia ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów oraz okresu 1 miesiąca przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
9. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak pracy domowej lub zeszytu ćwiczeń, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy niezbędnych do lekcji (o przyniesienie których prosił nauczyciel). Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w lekcji.
10. Po wykorzystaniu określonego powyżej limitu uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie do lekcji ocenę niedostateczną, która jest tak samo ważna jak pozostałe oceny (nie dotyczy to nieprzygotowania usprawiedliwionego z powodu sytuacji losowej ucznia).
11. Uczeń, który jest nieobecny jeden dzień w szkole ma obowiązek nadrobić na następną lekcję realizowany w tym czasie materiał programowy oraz uzupełnić notatki w zeszycie przedmiotowym. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin nadrobienia zaległości i uzupełnienia notatek w zeszycie uzgadniany jest indywidualnie z nauczycielem.
12. Przed zakończeniem klasyfikacji śródrocznej, rocznej nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych z wyjątkiem trybu uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana. W uzasadnionych, losowych przypadkach nauczyciel może wyrazić zgodę na pisanie przez ucznia dodatkowego sprawdzianu.
13. Uczeń ma obowiązek estetycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy, a wszelkie rysunki wykonywać starannie ołówkiem.

14. Uczeń ma prawo do poprawy (jeden raz) każdej otrzymanej oceny z pracy pisemnej, ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika lekcyjnego obok pierwszej oceny i przy klasyfikacji ucznia brane są pod uwagę obie oceny.
Poprawa pracy pisemnej odbywa się po lekcjach, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
15. Kartkówki, odpowiedzi ustne i zadania domowe nie podlegają poprawie. W niektórych przypadkach, po uzgodnieniu z uczniami dopuszcza się jednak takie sytuacje.
16. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia i ocenienia prac pisemnych w ciągu 14 dni od daty ich przeprowadzenia. Czas ten może się przedłużyć o przypadające w tym czasie święta i dodatkowe dni wolne od pracy
17. Ocenione przez nauczyciela prace pisemne uczeń otrzymuje do domu i ma obowiązek oddać je na najbliższej lekcji. W przypadku niewywiązywania się z tego obowiązku nauczyciel ma prawo zatrzymać prace w szkole, pozostawiając je do wglądu rodzicom.
18. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje do 30 sierpnia br.
19. **Uczniowie zostają zapoznani szczegółowo z Przedmiotowym Systemem Oceniania z Przyrody** na pierwszych lekcjach w nowym roku szkolnym. Na bieżąco, nauczyciel przypomina o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne przy uzasadnianiu wystawianych uczniom ocen oraz przy klasyfikacji śródrocznej i rocznej. Działania te mają na celu wspieranie uczniów w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju oraz motywowaniu do dalszej pracy.

II. Narzędzia pomiaru i obserwacji osiągnięć uczniów.

1. Ocenie podlegają następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności
 - prace pisemne - sprawdziany godzinne, testy
 - sprawdziany krótkie (10-15 min), kartkówki
 - odpowiedzi ustne,
 - prace domowe,
 - prowadzenie zeszytu ćwiczeń,
 - praca z materiałami pomocniczymi(mapa, wykres, klucze do oznaczania, kompas, itp.)
 - prace długoterminowe(gromadzenie okazów, plansze, foldery, zielniki, plakaty itp.), zadania praktyczne np. hodowle, ćwiczenia z przyrządami
 - inne formy aktywności np. udział w konkursach przyrodniczych wykonywanie pomocy dydaktycznych,
 - obserwacja ucznia: - przygotowanie do lekcji, aktywność na lekcji, praca w grupie,
 - inne formy kontroli uzgodnione z uczniami
2. Liczbę i częstotliwość pomiarów osiągnięć edukacyjnych ucznia nauczyciel ustala z uczniami i modyfikuje w poszczególnych zespołach klasowych .

III. Wymagania na ocenę

1. Ocenianie odbywa się zgodnie z WSO w skali sześciostopniowej, a przy ocenach bieżących i śródrocznych dopuszcza się „+” i „-”
2. Przy odpowiedzi ustnej nauczyciel zadaje uczniowi pytania z zakresu wymagań podstawowych i ponadpodstawowych (zgodnie z własnym planem dydaktycznym przewidzianym dla danej klasy) i w zależności od udzielonej odpowiedzi stawia odpowiednią ocenę (na prośbę ucznia odpowiedź może być w formie pisemnej).
3. Aktywność na lekcji oceniana jest znakiem”+”, za trzy takie znaki uczeń otrzymuje ocenę bdb, trzy znaki „-”(brak uczestnictwa w lekcji, błędne odpowiedzi) równają się ocenie ndst.
4. Ocenę za pracę w grupie mogą otrzymać wszyscy członkowie zespołu lub indywidualni uczniowie.

5. Testy i sprawdziany są punktowane, a punkty przeliczane na oceny wg poniższej skali procentowej

Niedostateczny	0% - 29%
Dopuszczający	30% - 49%
Dostateczny	50% - 69%
Dobry	70% - 90%
Bardzo dobry	91% - 95%
Celujący	96% - 100%

IV. Zasady ustalania oceny śródrocznej i rocznej.

1. O postępach ucznia w nauce nauczyciel informuje na bieżąco jego rodziców (prawnych opiekunów) wpisem ocen do zeszytu przedmiotowego lub dzienniczka ucznia) oraz podczas organizowanych zebrań z rodzicami i konsultacji.
2. Ocena śródroczna jest podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia w I półroczu i uwzględnia oceny uzyskane z form aktywności wymienionych w punkcie II.1. PSO.
3. Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia edukacyjne ucznia zdobyte w ciągu całego roku.
4. **Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych przez ucznia.**
5. Kryteria oceny śródrocznej i rocznej

Celujący – otrzymuje uczeń, który samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytą wiedzą przyrodniczą w rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych. Doskonale opanował treści z zakresu podstawy programowej i biegle posługuje się pojęciami przyrodniczymi. Potrafi wyjaśnić przyczyny i skutki zjawisk zachodzących w przyrodzie. Osiąga sukcesy w konkursach wewnątrzszkolnych oraz w konkursach pozaszkolnych. Aktywnie uczestniczy w lekcjach, samodzielnie odrabia zadania domowe, planuje i samodzielnie przeprowadza doświadczenia przyrodnicze. Chętnie wykonuje dodatkowe zadania, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę celującą lub bardzo dobrą.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej, sprawnie posługuje się nią oraz potrafi wykorzystać ją do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych. Jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie w nich uczestniczy. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

Dobry – otrzymuje uczeń, który zadowalająco opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej, a zdobyta wiedza pozwala mu rozwiązywać typowe zadania praktyczne i teoretyczne. Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i jest do nich przygotowany. Odrabia zadania domowe, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dobrą.

Dostateczny - otrzymuje uczeń, który ma problemy z opanowaniem pełnego zakresu podstawy programowej. Zdarza się, że do lekcji jest nieprzygotowany, nie zawsze bierze w nich aktywny udział, lecz czyni starania, by zaistniałe braki uzupełnić. Potrafi samodzielnie rozwiązać zadania łatwe. Nie zawsze samodzielnie rozwiązuje zadania domowe, prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dostateczną.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który ma trudności w opanowaniu zakresu podstawy programowej. Rozwiązuje najprostsze zadania, sięga po pomoc koleżeńską i nauczycielską w celu zrozumienia tematu. Nie zawsze odrabia zadania domowe lub wykonuje je z pomocą innych. Pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni w następnym okresie roku). Stara się dobrze prowadzić zeszyt, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dopuszczającą.

Niedostateczny – otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej. Braki nie pozwalają mu na dalsze zdobywanie i poszerzanie wiedzy. Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności. Nie czyni starań, by braki w wiadomościach uzupełnić. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu. Z większości prac kontrolnych otrzymał oceny niedostateczne i ich nie poprawił.

6. Tydzień przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie śródrocznej.
7. Miesiąc przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie rocznej.
8. Uczeń ma prawo uzyskać ocenę roczną wyższą niż przewidywana spełniając określone warunki.
9. O przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej (śródrocznej, rocznej) nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego wychowawcę miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

V. Tryb i warunki uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny tylko o jeden stopień z wyłączeniem oceny celującej.
2. Warunkiem ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną jest:
 - systematyczne uczęszczanie na zajęcia,
 - usprawiedliwione nieobecności na zajęciach,
 - przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych,
 - korzystanie ze wszystkich oferowanych form poprawy ocen bieżących i pomocy ze strony nauczyciela.
3. Wniosek o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej dziecka, rodzic (opiekun prawny) składa do dyrektora szkoły zgodnie z ustaleniami zawartymi w statucie szkoły.
4. Uczeń pisze test sprawdzający wiadomości z zakresu objętego wymaganiami edukacyjnymi na dany stopień szkolny. Termin sprawdzianu uzgadnia z nauczycielem, nie później niż 7 dni przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Pisanie sprawdzianu odbywa się po lekcjach.
5. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
6. Uczeń uzyskuje ocenę roczną wyższą niż przewidywana jeśli napisze sprawdzian poprawnie w minimum 75%. Ocena ta jest ostateczna w tym trybie postępowania.

VI . Szczegółowe wymagania edukacyjne

Wykaz szczegółowych wymagań na poszczególne stopnie szkolne dla klas 4-6.